



มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0107241 โลกอิสลามในมิติประวัติศาสตร์

ISLAMIC WORLD IN HISTORICAL PERSPECTIVES

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประวัติศาสตร์

สาขาวิชาสังคมศาสตร์

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน
และคำอธิบายรายวิชา

0107241 โลกอิสลามในมิติประวัติศาสตร์

3(2-2-5)

ISLAMIC WORLD IN HISTORICAL PERSPECTIVES

บูรพวิชา : -

ควบคู่ : -

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของโลกอิสลาม ความหมาย แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับโลกอิสลามใน
มิติประวัติศาสตร์ โดยผ่านกระบวนการสืบค้น รวบรวม วิพากษ์หลักฐาน และสังเคราะห์องค์ความรู้ เพื่อสร้าง
สำนึกพลเมืองโลก

Historical development of Islamic world; definitions and concepts of Islamic
world in historical perspective through processes of inquiring, collecting, criticizing evidence,
and synthesizing body of knowledge to construct global citizen consciousness

2. ประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- ☐ วิชาเอกบังคับ
- ☒ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ภูวดล ศรีวิไล

อาจารย์ผู้สอน ภูวดล ศรีวิไล

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2568 ภาคการศึกษาที่ 2 นิสิตชั้นปี 2

5. สถานที่เรียน

วันศุกร์ เวลา 13.00-17.10 น. ห้อง 15404

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

1 พฤศจิกายน 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

1.1 เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้และความเข้าใจในพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของโลกอิสลาม

1.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการตั้งคำถาม วิพากษ์ ตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาทางประวัติศาสตร์

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของโลกอิสลามทั้งในระดับประเทศ และสากลโดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
30 ชั่วโมง	30 ชั่วโมง	75 ชั่วโมง

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

4 ชั่วโมง/สัปดาห์ (ทุกวันอังคาร เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้อง 13411)

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	อธิบายพื้นฐาน และความเข้าใจเบื้องต้น ในรายวิชา - แนะนำคำอธิบายรายวิชา วิธีการ ดำเนินการสอน แผนการศึกษา ด้วยตัวเอง และสร้างข้อตกลงต่าง ๆ ในการเรียนร่วมกัน - อธิบายความจำเป็นของการ เข้าใจ และการเรียนรู้ ประวัติศาสตร์โลกอิสลาม	2	2	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย สื่อที่ใช้ -powerpoint	ภูวดล ศรีวิไล
2	เรียนรู้โลกอิสลามโดยเริ่มต้นจาก สังคมไทย - โลกอิสลามในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - โลกอิสลามในประวัติศาสตร์ไทย - คติ ความเชื่อ และวัฒนธรรม อิสลามในสังคมไทย - อภิปราย และดำเนินกิจกรรม ภาคปฏิบัติ	2	2	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน -การค้นคว้าและ นำเสนอผลงานโดย นิสิต สื่อที่ใช้ -powerpoint -ผลงานนิสิต -หนังสือและเอกสาร ประกอบการ	ภูวดล ศรีวิไล
3	ก้าวแรกสู่โลกอิสลาม - ก้าวแรกของประวัติศาสตร์โลก อิสลาม - มุฮัมหมัด และอาณาจักรเคาะ ลีฟะฮ์ : จุดเริ่มต้นของอาณาจักร	2	2	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน -การค้นคว้าและ นำเสนอผลงานโดย นิสิต	ภูวดล ศรีวิไล

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	อิสลาม จนถึงการศึกษาโลกของ มองโกล - อภิปราย และดำเนินกิจกรรม ภาคปฏิบัติ			สื่อที่ใช้ -powerpoint -ผลงานนิสิต -หนังสือและเอกสาร ประกอบการ	
4	สายธารภูมิปัญญาแห่งโลกอิสลาม : บ่อ เกิดแห่งภูมิปัญญา - ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ และการประพฤติปฏิบัติของชาว อิสลาม - การเคลื่อนขององค์ความรู้ และ ภูมิปัญญาในโลกอิสลาม - อภิปราย และดำเนินกิจกรรม ภาคปฏิบัติ	2	2	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน -การค้นคว้าและ นำเสนอผลงานโดย นิสิต สื่อที่ใช้ -powerpoint -ผลงานนิสิต -หนังสือและเอกสาร ประกอบการ	ภูวดล ศรีวิไล
5	สายธารภูมิปัญญาแห่งโลกอิสลาม : ว่า ด้วยกฎหมาย - ว่าด้วยกฎหมาย และสังคมโลก อิสลาม - อิทธิพลของพระเจ้า และความ เป็นเหตุเป็นผลในกฎหมายชะ รีอะฮ์ - อภิปราย และดำเนินกิจกรรม ภาคปฏิบัติ	2	2	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน -การค้นคว้าและ นำเสนอผลงานโดย นิสิต สื่อที่ใช้ -powerpoint -ผลงานนิสิต -หนังสือและเอกสาร ประกอบการ	ภูวดล ศรีวิไล
6-7	สายธารภูมิปัญญาแห่งโลกอิสลาม : ว่า ด้วยวิทยาศาสตร์ การแพทย์ และ เทคโนโลยี	4	4	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน	ภูวดล ศรีวิไล

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	- พัฒนาการของวิทยาศาสตร์การแพทย์ และเทคโนโลยีในโลกอิสลาม - กระบวนการสร้างวัฒนธรรมให้เป็นวิทยาศาสตร์โดยอาศัยความเป็นเหตุเป็นผล - อภิปราย และดำเนินกิจกรรมภาคปฏิบัติ			-การค้นคว้าและนำเสนอผลงานโดยนิสิต สื่อที่ใช้ -powerpoint -ผลงานนิสิต -หนังสือและเอกสารประกอบการ	
8	สายธารภูมิปัญญาแห่งโลกอิสลาม : วัฒนธรรมและสถาปัตยกรรม - พัฒนาการของศิลปกรรม และสถาปัตยกรรมในโลกอิสลาม - ความเชื่อ และวัฒนธรรมของโลกอิสลามที่แฝงในศิลปกรรม และสถาปัตยกรรม - อภิปราย และดำเนินกิจกรรมภาคปฏิบัติ	2	2	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน -การค้นคว้าและนำเสนอผลงานโดยนิสิต สื่อที่ใช้ -powerpoint -ผลงานนิสิต -หนังสือและเอกสารประกอบการ	ภูวดล ศรีวีไล
9	สงครามครูเสด : ปฏิสัมพันธ์ของโลกอิสลาม และโลกคริสต์ศาสนา - ว่าด้วยเส้นทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรม และปฏิสัมพันธ์ระหว่างโลกอิสลาม และโลกคริสต์ศาสนา จากศตวรรษที่ 7 ถึงศตวรรษที่ 15 - อภิปราย และดำเนินกิจกรรมภาคปฏิบัติ	2	2	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน -การค้นคว้าและนำเสนอผลงานโดยนิสิต สื่อที่ใช้ -powerpoint -ผลงานนิสิต -หนังสือและเอกสารประกอบการ	ภูวดล ศรีวีไล

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
10	ยุคดินปืน และอาณาจักรตะวันออกกลาง ของเหล่าสุลต่าน - การขยายอาณาจักร และพลวัต ของรัฐอิสลามในตะวันออกกลาง - ความรู้ในการศึก : นวัตกรรม และการพัฒนาเทคโนโลยีการ สงคราม - อภิปราย และดำเนินกิจกรรม ภาคปฏิบัติ	2	2	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน -การค้นคว้าและ นำเสนอผลงานโดย นิสิต สื่อที่ใช้ -powerpoint -ผลงานนิสิต -หนังสือและเอกสาร ประกอบการ	ภูวดล ศรีวีไล
11	การเคลื่อนของอิสลามสู่โลกตะวันออก : เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - การเคลื่อนของศาสนาอิสลามเข้า สู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - พัฒนาการของรัฐอิสลามในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ - อภิปราย และดำเนินกิจกรรม ภาคปฏิบัติ	2	2	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน -การค้นคว้าและ นำเสนอผลงานโดย นิสิต สื่อที่ใช้ -powerpoint -ผลงานนิสิต -หนังสือและเอกสาร ประกอบการ	ภูวดล ศรีวีไล

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
12	การเคลื่อนของอิสลามสู่โลกตะวันออก : เอเชียกลาง และจีน - การเคลื่อนของศาสนาอิสลามเข้าสู่เอเชียกลาง - จีน และปฏิสัมพันธ์ต่อศาสนาอิสลาม - อภิปราย และดำเนินกิจกรรมภาคปฏิบัติ	2	2	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน -การค้นคว้าและนำเสนอผลงานโดยนิสิต สื่อที่ใช้ -powerpoint -ผลงานนิสิต -หนังสือและเอกสารประกอบการ	ภูวดล ศรีวิไล
13-15	รากฐานของการปฏิรูป และพลวัตของโลกอิสลาม - พลวัตของขบวนการเคลื่อนไหวอิสลามในศตวรรษที่ 18 และ 19 - โลกอิสลามกับโลกาภิวัตน์ - อภิปราย และดำเนินกิจกรรมภาคปฏิบัติ	6	6	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย -อภิปรายในชั้นเรียน -การค้นคว้าและนำเสนอผลงานโดยนิสิต สื่อที่ใช้ -powerpoint -ผลงานนิสิต -หนังสือและเอกสารประกอบการ	ภูวดล ศรีวิไล
16	สอบปลายภาค				
17					
รวม		30	30		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☐ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก

- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☐ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☒ 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☐ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☒ 11. อื่น ๆ ระบุ จัดทำเอกสารประกอบการสอน

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวข้อเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	การตรงต่อเวลา การมีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน และจริยธรรมทางวิชาการ	โดยการสังเกตพฤติกรรม และตรวจสอบการอ้างอิงและการคัดลอกผลงานทางวิชาการ	ตลอดภาคการศึกษา	10
2	การค้นคว้า จัดทำรายงาน และการนำเสนองาน	ประเมินความสามารถในการอ่าน และการคิดเชิงวิพากษ์ และทักษะการนำเสนอ	ตลอดภาคการศึกษา	70
3	การสอบปลายภาค	สอบวัดผล	สัปดาห์ที่ 16 - 17	20
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด ☒ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
☐ อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

John L. Esposito. (2542). *The Oxford History of Islam*. New York : Oxford University Press.

ดิเรก กุลสิริสวัสดิ์. (2545). *ความสัมพันธ์ของมุสลิมทางประวัติศาสตร์ และวรรณคดีไทย*. กรุงเทพฯ : มติชน

ทรงยศ แววหงษ์. *ประวัติศาสตร์อาหรับและกำเนิดอิสลาม*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2511). *อิสลามสมัยแรก*. พระนคร : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

สามารถ ทองเผื่อ. (2565). *โลกมุสลิม : ความรู้เบื้องต้น*. ปัตตานี : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

-